

Manuel Lladonosa i Vall-Ilebrera

LA SAL DE LA TERRA

Estudiants cristians en la
Universitat i en la societat

QUADERNS

IREL
Institut
superior de
ciències religioses
de Lleida

1997 1

MANUEL LLADONOSA I VALL-LLEBRERA

LA SAL DE LA TERRA

Estudiants cristians
en la Universitat i en la societat

QUADERNS

IREL

Institut
superior de
ciències religioses
de Lleida

1997 **1**

Text de la conferència pronunciada
per Manuel Lladonosa i Vall-llebrera
a la Residència dels Pares Franciscans a Lleida,
el 22 d'octubre de 1996.

© Manuel Lladonosa

Edita: Delegació de Pastoral Universitària de Lleida

C/ Canonge Brugulat, 22 - 25003 Lleida - Tel./Fax 28 15 38

Dipòsit legal: L-992-1997

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L

C/ Bobalà, 4 - 25004 Lleida

Introducció

Aquesta conferència està pensada per a adreçar-se a estudiants en general i universitaris en particular; de manera destacada a aquells que són creients o que tenen una actitud oberta a la fe i a la transcendència.

He pensat que molts començarien enguany la seva carrera i que també podria haver-hi oients que fossin professors o persones interessades en debatre tot el relacionat amb els universitaris i la societat.

Per tant, els temes centrals que voldria abordar són:

- El món universitari.
- El lligam entre Universitat i comunitat.
- El paper dels creients i de la fe en aquest marc.

El resultat segurament és força modest i de fet més que a una exposició molt sistematitzada i acabada, he procedit a través d'unes reflexions o meditacions, exactament set, i una conclusió:

Comencem per una mirada a la història

- Com s'han situat sempre les persones?
- Com s'han situat els creients?
- Com s'ha situat l'Església?

Al llarg de la història hom sempre observa com sorgeixen reptes davant de les persones i com les generacions hi saben respondre amb idees generals i accions concretes. Quan mirem la història de l'Església trobem la mateixa llei: l'Església s'enfronta davant desafiaments seriosos, alguns dels quals semblen superar-la, però des de dins la institució hi apareixen paraules i fets.

4

Davant la crisi social que plantejava el desenvolupament urbà a l'edat mitjana apareix una espiritualitat de la pobresa, Francesc i Clara, com a crit evangèlic que, des de la veracitat i credibilitat del seguiment del Jesús pobre i contemplador de l'obra de la creació del Pare, tendeix a reconstruir els ressorts espirituals d'una Església massa mundana i amb dificultats internes.

Davant d'una Església lliurada a la riquesa i al poder durant el renaixement i sotmesa a la contestació luterana sorgeix la resposta de Teresa de Jesús, Joan de la Creu, Ignasi de Loiola, Felip Neri o Francesc de Sales que aporten una crida a aprofundir la pregària interior i el diàleg amb Déu, la comunió amb l'Església i el compromís a anunciar l'Evangeli mitjançant carismes distints però complementaris. Però segurament que la seva obra hauria restat força més minsa si no hagués comptat amb l'obra del Concili de Trento. El mateix podríem dir a la inversa.

A cavall dels segles XVI i XVII davant la realitat de l'increment de la pobresa Vicenç de Paul s'adona que la paraula evangèlica no serà creïble per als pobles si no ve verificada per un amor concret i solidari, i organitzarà l'auxili als pobres.

En un segle com el XVIII que descobreix l'educació, Josep de Calassanç es proposa de revolucionar l'estil educatiu de l'època sobre la base de fornir educació als pobres i els humils.

Davant la realitat de la Revolució industrial que feia estralls humans entre les famílies de Torí, sovint atretes dels entorns o de les comarques més allunyades, amb problemes com l'abandó dels infants i adolescents pels carrers, sorgeix la resposta de Joan Bosco que es proposa de donar al jovent un aixopluc que substitueixi les mancances familiars, una formació professional que enforteixi i prepari aquells joves per al treball i la dignitat humana i transcendent de la catequesi.

Altres respostes es donaran al si de l'Església durant el segle XIX amb major o menor èxit, com Lacordaire o Newman en el camp de la relació entre fe i cultura o en l'anunci radical del testimoni de la comunió amb els pobres amb Chevrier. Però els esforços només reïxen si hi ha comunió amb l'Església. I només tenen fruits si hi ha una *profunda unitat entre paraules i fets, entre pregària i acció*.

El nostre segle XX ha contemplat iniciatives com la creació de l'Acció Catòlica, nous moviments d'espiritualitat professional i per a educadors i, sobretot, per a l'apropament entre l'Evangelí i les classes obreres i populars així com entre cultura moderna, democràcia i cristianisme. M'agradaria de citar en particular Cardijn en el terreny obrer i Maritain i Mounier en el darrer.

Però també hi ha uns altres testimonis de viure l'Evangelí en el segle de l'anunci de la mort de Déu de Nietzsche i de la secularització de la societat que potser podríem anomenar amb més exactitud segle del «silenciament de Déu». En aquest marc em sembla d'importància destacar l'experiència espiritual i interior, però també de purificació de la fe, de Teresina de Lisieux i l'anada al desert a viure al costat dels àrabs de Charles de Foucauld.

L'espiritualitat dels germanets de Jesús inspirada en aquest darrer, si bé també amb una mirada a la santa de Lisieux, respon a la necessitat de viure d'una altra manera l'evangelització d'un món que refusa la fe o l'organització eclesiàstica o que redueix

l'anunci de la Bona Nova a un missatge publicitari més. En podem veure un exemple a l'obra de René Voillaume *En el cor de les masses*.

Tots aquests punts de referència em semblen interessants de recordar o de tenir-los present quan volem encarar-nos també amb una realitat tant o més difícil que la que l'Església ha hagut de superar en etapes passades. Dic tant o més perquè res no és tan difícil de commoure com els cors de la indiferència, de la resignació o la impotència ben abonats amb el consum i el son del confort.

Nosaltres tenim al davant un ampli desert d'indiferència i, a cops, d'hostilitat, no mancat d'oasis com ho mostren les celebracions dels universitaris. Davant d'aquest desert, potser no hi hagi més remei que fer com els germanets de Jesús citats, que practiquen l'evangelització mitjançant la convivència i la comunió amb els treballadors i els pobres de la terra, sense cercar de convèncer-los, fer-nos presents en el cor de les masses universitàries, edevenir ferments, sal de la terra...

Una mirada al nostre present i al nostre voltant

El primer que ha de fer un un universitari, com qualsevol jove, sobretot si comença una carrera, és *situar-se davant la societat*. És el conjunt de la comunitat el que ha de mirar. Segons com consideri el món que l'envolta, dependrà la manera com enfoqui els seus estudis i el que farà en el futur.

Tot universitari, certament, es troba abocat a les exigències acadèmiques, però hauria de ser missió d'un educador, dels moviments educatius i de tota pastoral i missió cristiana en l'àmbit universitari, que aquest se situï davant del món en el qual viu i s'obri a les seves interpel·lacions.

Els reptes del planeta, de qualsevol espai del planeta i, sobretot, del nostre territori concret són aquí davant nostre, tot enfocant o donant un relleu singular a les obligacions acadèmiques. Situacions que demanen de nosaltres una mirada de lucidesa, una obertura de la ment i la comprensió càlida de tot allò que és humà.

Els joves que són a la Universitat i els qui vindran els propers anys són els protagonistes de la primera meitat del segle XXI. N'han de ser conscients i n'han d'extreure totes les conseqüències. També ho han de ser els educadors universitaris i les persones de fora de la Universitat.

Els joves, com a resultat, han de ser sensibles al fet que hi ha uns àmbits de treball comunitari relligats amb els seus estudis i la seva opció professional futura: hi ha una comunitat a construir. Hi ha unes necessitats de projectes comunitaris davant els reptes del món d'avui:

- El repte de la pobresa i la marginalitat en els països que sofreixen l'actual model internacional d'organització econòmica i entre nosaltres mateixos (allò que anomenem el quart món).
- L'atur que tant colpeja els joves i molts obrers grans que no poden reciclar-se o adaptar-se a les noves tecnologies.
- Les necessitats de la salut que demanen una nova visió més rica i complexa de la malaltia i del benestar. Una qüestió que exigeix la participació de metges, educadors, ecòlegs, polítics, etc.
- Les exigències de les ciutats amb zones creixents de degradació o amb amenaces per a una vida més harmònica, el joc dels nostres infants o la trobada i el passeig dels nostres ancians.
- Les desigualtats entre indústria i agricultura.
- Les exigències d'una societat de la informació i dels serveis que demana la formació permanent dels ciutadans, però també l'exigència d'uns estrats socials que demanen una educació més pràctica i menys generadora de fracassos escolars. Una estructura productiva que demana informació, però que mai no hem d'oblidar que la informació sola no construeix persones, sinó que és l'exercici del pensament i de la creativitat la que assegura una societat més humana.

Cal relligar, així, informació, comunicació i pensament.

Per això cal un gran compromís educatiu que inclogui també tots els agents humans que participen en l'educació i no sols els ensenyants.

Els problemes polítics, econòmics, socials, d'aquesta manera, necessiten, certament, decisions polítiques i socials de les institucions públiques, de sindicats i empreses, però també de l'aparell educatiu i del teixit cultural. Perquè educació i cultura hi estan inclosos i l'educació i la cultura és la gran inversió per a un futur que no s'assembla al de films com «Blade Runner» o bé «Mad Max».

Economistes, sociòlegs, antropòlegs, filòsofs, teòlegs, educadors, científics, juristes, escriptors, periodistes,

arquitectes i urbanistes haurien de configurar un nou pensament, noves ideologies, nous projectes i models polítics, socials, culturals, etc.

És la mateixa Universitat la que ha d'estar en diàleg i actitud de servei envers la societat

Si diem que el jove s'ha de situar davant la societat, és ben comprensible que també la Universitat examini la seva missió en funció de la societat. Són tots els universitaris, estudiants i professors, i la mateixa institució els qui han d'estar estretament connectats amb la comunitat.

De fet no deixa de ser una contradicció que parlem de la relació entre Universitat i societat, perquè la Universitat forma persones especialistes o preparades per a exercir una tasca o una funció en la societat. Però això no sempre està tan clar, a la pràctica, i per això en parlem. Els universitaris han de formar-se per a entrar en unes estructures agràries, empresarials, socials, culturals, educatives, sanitàries, jurídiques, polítiques. En aquest sentit, el compromís comunitari de l'estudiant i del professor no deixa de ser una «pràctica» formadora més o una experiència enriquidora per a l'ensenyament.

10

Però la Universitat ha de fer molt més que preparar. Investiga. Per tant, és un espai creador, innovador, impulsor. Per això hem de demanar que la Universitat sigui enriquida per un compromís d'universitaris al seu si, a favor de la reflexió, la crítica, el debat, etc.

En aquest marc cal *repensar la Universitat* de manera que s'hi complementin el pensament social crític, l'obertura de perspectives acadèmiques, la renovació i la formació professional, la «utilitat» i la «necessitat», la recerca fonamental i l'aplicada.

És fàcil de replicar que la Universitat està excessivament massificada perquè sigui educadora. Però la massificació no és

més que un altre repte. La Universitat massificada ha d'esdevenir una Universitat democràtica que popularitzi el saber en lloc d'un espai degradat on es doni una pàtina superficial d'instrucció mentre esperem que canviï la conjuntura de l'atur juvenil.

És a les mans de la comunitat i dels universitaris que la nostra institució sigui educadora i humanitzadora i no sols un bon servei de formació professional. La Universitat serà allò que la comunitat vulgui des de fora i allò que vulguem que sigui els qui hi som a dins.

És a les nostres mans dir com ha de situar-se la Universitat respecte del nostre món i pronunciar-nos com hem de servir. La Universitat pot dir moltes coses davant aquells reptes que assenyalava al punt anterior. Al seu interior i en diàleg amb àmbits exteriors s'hi pot formular, elaborar o promoure:

- a) «Ideologia» i pensament socialment transformadors. Cal una renovació en el món de les idees. Hem d'examinar el pensament que es fa fora d'Europa, sobretot a Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia. També als Estats Units i Canadà.
- b) Projectes alternatius als actuals models econòmics neoliberals, al consumisme que amenaça la integritat del planeta, alternatives energètiques, models de vida més austers i que ajudin a crear una civilització més fraternal i igualitària. Estudis de tendències, prospeccions, etc.
- c) Projectes de lluita contra la pobresa allà on aquesta es doni; uns projectes que cerquin d'impulsar líders dels propis grups vulnerables, que donin autonomia i evitin tota dependència.
- d) Quin espai més privilegiat no és la nostra institució per a actuar sobre la formació:
  - Educació de la població infantil i juvenil.
  - Educació dels educadors.
  - Educació permanent.

A la Universitat de Lleida s'hi formen professionals de l'empresa, del dret, historiadors, geògrafs, estudiosos de l'art, filòlegs, educadors, enginyers agrònoms o de forests, informàtics. Un capital humà per a inserir-se en projectes que donin resposta

a les demandes de la societat, un conjunt de persones que poden acudir a servir d'una manera o a «escalar» posicions en una societat de consum, d'acord com s'hagin situat en la seva vida individual, però també d'acord amb allò que els hagi donat la Universitat.

El compromís demana competència

Postulem uns universitaris oberts a les interpel·lacions de la societat i capaços d'enfocar la seva vida com una resposta fraternal. Molt més si es tracta d'estudiants creients. Han de discernir profundament què volen fer amb la seva vida, com he suggerit més amunt. Cap a on volen anar? Qui volen servir? I *connectar estudi i servei*. Connexió decisiva, perquè cal evitar que es tradueixi en l'adopció d'una multitud de compromisos que, en realitat, constitueixin un mecanisme de fugida davant la realitat dura de la tasca escolar.

La Universitat rep molts diners per a la seva tasca; n'ha de donar compte davant els contribuents i davant els mateixos estudiants i les seves famílies que paguen unes matrícules no pas menyspreables. També el jove ha rebut molt de la societat i de la seva família, i rebrà de la Universitat. El jove estudia per a exercir una feina amb la qual servirà els altres i amb la qual obtindrà uns mitjans per a viure i crear una família o bé potenciar una determinada vocació, potser celibatària. Per tant, la direcció del compromís de l'estudiant passa, d'una manera profunda i central, a través del seu estudi, com demà passarà a través de l'exercici de la seva professió.

Així, doncs, la Universitat ha de ser competent per a desplegar la seva missió, els professors han de ser competents per a educar i els estudiants han d'palicar-se i cercar la competència per a donar solidesa a les seves opcions de fons.

La Universitat comporta formar arquitectes, enginyers, educadors, biòlegs, geòlegs, infermeres, dinamitzadors socials i culturals, i ho ha de fer bé, però *sols ho farà bé en la mesura que doni quelcom més que estris exclusivament tècnics*, en la mesura

que eduqui d'una manera determinada, amb un *gruix de capacitat crítica, d'obertura intel·lectual, de curiositat, d'inclinació investigadora*.

La Universitat, per tant, ha de formar capital humà, com he dit abans, ha de donar excel·lència humana, en primer lloc, i, tot seguit, habilitats professionals. Per a donar només habilitats professionals la Universitat probablement sigui massa cara i ineficaç. Ho pot fer molt millor l'empresa privada, les cambres de comerç, les associacions empresarials i sindicals i els col·legis professionals.

Per donar algun exemple: uns estudis com els de medicina han de qualificar un professional per a diagnosticar i curar una malaltia, dur a terme una operació quirúrgica, fer una atenció hospitalària d'acord amb una especialització, etc. Però una Universitat ha d'aportar més coses: diagnosi de la situació de la salut a nivell de la comunitat, recerca fonamental i aplicada, obertura a l'exterior, interdisciplinarietat d'experts de branques diferents per a potenciar la millora de la salut: biòlegs, programadors informàtics, enginyers, gestors. Ha d'impulsar el debat entre ètica i medicina, ètica i genètica, entre medicines «oficials» i «alternatives», introduir elements antropològics, filosòfics, literaris, culturals enfi, d'una manera o altra. La medicina s'encara amb persones; és, per tant, un art per a curar, però també una mirada sobre una persona, té un element important d'humanisme.

14

La Universitat, doncs, ha de *formar professionals i ciutadans*. Que vol dir formar ciutadans competents i que obrin les finestres de la seva ment i del seu cor als rostres dels qui no són com ells, dels qui estan en una situació vulnerable, dels qui demanen pau, justícia, llibertat, fraternitat.

Parlem de professionals ben preparats i competents perquè *la competència ajuda a millorar la societat*. I ahora hem de fer-ho des d'un discerniment ètic i crític, perquè hi ha una relació entre professió i sistema econòmic i social i hem de saber si amb els nostres coneixements i la nostra professió ajudem l'explotació i l'opressió o l'alliberament, si ajudem les persones o ens deixem atrapar per la burocràcia i el corporativisme.

Es tracta, doncs, de *fer de la professió una font rellevant del servei a la comunitat*, de contacte amb la societat i de percepció de les seves interpel·lacions, de reflexió i proposta de canvi social. Mentre, fer de l'exercici de la preparació professional —temps d'estudi— un temps privilegiat per a l'entrenament en aquesta direcció, en l'esforç de construir-se com a persona.

Un temps privilegiat, perquè la Universitat és un regal de temps per a l'universitari; un regal únic, un temps únic, una edat màgica, una avinentesa singular que ha d'aprofitar activament per a l'estudi amb rigor. Però el temps no s'aprofita només amb l'estudi d'uns apunts o d'uns manuals; si només l'aprofités d'aquesta manera esdevindria potser un bon repetidor, però no un creador, una persona creativa. La competència en l'estudi no és romandre tancat una bona colla d'hores en les aules per a passar a un nou tancament a l'habitació. *La competència es forma d'estudi d'uns programes, de lectures noves i renovadores, d'actitud d'obertura dels ulls* davant el paisatge humà i natural, es configura tot madurant, prenent consciència de la societat a la qual ha de servir i al millorament o transformació de la qual ha de contribuir. En aquest sentit hi ha una aula de gran rellevància educadora: el pati, el bar, la trobada informal, perquè l'aprenentatge comporta una avinentesa per al debat, la discussió, la conversa, l'amistat.

Un model de persona

Hem dit que el jove estudiant ha de dedicar-se centralment a l'estudi i que ha de connectar l'estudi amb una actitud de servei. I això ha de fer-ho des d'un determinat projecte de vida. És a dir, des d'un determinat *model de persona*, una persona que ha d'entrenar-se per a ésser *professional i ciutadana* o *ciutadana i professional*.

Aquest model implica una vocació universitària feta d'estudi, obertura d'ulls a la realitat, recerca de la veritat, capacitat crítica i de discerniment, així com de voluntat de compromís individual i col·lectiu a favor del millorament de la societat. Aquest model existeix en alguns, mentre que altres aposten per un altre model més enderiat en la competició i obsessionat pel futur professional, en detriment de la vida.

16

Per a aprendre a viure, en canvi, cal situar-se davant el món, com he suggerit abans, amb ulls crítics, preparar-se adequadament, confiar i esperar. No és il·lusori confiar i esperar. La confiança i l'esperança és una força de positivitat que ajuda a treballar amb responsabilitat, a mirar els altres amorosament i sens dubte reeixir.

Aquest model de persona comporta uns valors, una actitud ètica, un tarannà, una sensibilitat, una manera de contestar positivament davant les dificultats individuals i socials. La capacitat de cercar un punt de suport i de referència en l'amistat i la cooperació més que no pas en l'individualisme i la competitivitat. Una persona que es realitza en la construcció comunitària, en l'amor.

Però com s'aprèn a estimar? *Igual que s'aprèn a caminar caminant s'aprèn a estimar tot estimant.* Hom no es dedica,

simplement, a passar vint-i-cinc anys de la vida esmerçant-se en la cura del cos, una alimentació adequada, l'esport, un estudi laboriós, tot confiant que quan es tinguin 25 anys un esdevindrà un professional altruista i compromès. Si hom no comença molt aviat a practicar petits compromisos generosos, un no sortirà de si mateix quan sigui adult per a posar-se al servei d'una societat més igualitària. És clar que un pot convertir-se als 25, 30, 60 i 80 anys, però fóra un error creure que el jove només ha d'estudiar. *El jove ha d'imbricar-se solidàriament i estudiar.*

D'un altre costat un no és perfecte, un s'equivoca a la vida, fa marrades. Per això l'important és la direcció que prens. Esdevenir un jove que procura formar-se, que practica la solidaritat en un servei voluntari, que dóna sentit a la seva vida és cabdal; si pel camí s'equivoca en prendre tal o qual compromís, en optar per un partit que després resulta un fiasco, si ensopega amb una assignatura o després no se'n surt en unes oposicions, tot això té molt poca importància. L'important és tenir clar un horitzó de servei i que un s'arrisqui a equivocar-se en lloc de restar sempre inhibit o paralytitzat per por de cometre errors.

En la vida cal tenir clara una jerarquia de valors. Per damunt de tots els valors hi ha l'amor, però no hi ha amor si no se surt d'un mateix, si un no es desinstal·la.

La societat d'avui, d'un altre costat, demana de superar la passivitat i el conformisme. Demana una actitud activa, participativa i creativa. Crec que ajudaria a formar un estudiantat actiu la *inserció associativa o voluntària*. Contribuiria a actituds pràctiques i de relació humana. Un hom no s'ha de posar en un ateneu o una coral per a trobar feina, sinó per a gaudir d'un desplegament humà i exercir la comunicació fraternal; *però una persona humanament i espiritualment rica també està ben equipada per a respondre als reptes de la vida.*

He acabat per aquí aquest punt i hi hauria hagut de començar. *El desplegament de la interioritat espiritual de l'ésser humà i de la seva relació fraternal i gratuïta és la veritable condició per a moure's positivament en la vida i enfrontar les condicions més adverses com l'atur o el «fracàs» aparent.*

Sal de la terra

I què hem de fer els cristians en aquest marc? Hem d'estar freqüent al costat de tota persona de bona voluntat, en una comuna complicitat a favor d'una Universitat socialment significativa i per una educació que contribueixi a formar la generació d'animadors del proper segle XXI.

Els universitaris cristians, estudiants, professors, personal d'administració i serveis, hem de fer una aposta forta dins i fora de la institució universitària, una aposta que faci de nosaltres sal de la terra evangèlica, una sal que no sigui insípida com ens demana Jesús a l'Evangelí.

18

Es tracta d'una espiritualitat que potencii la *vida interior* i una *acció amorosa* i responsable envers els altres, amb senzillesa i humilitat, coratge i constància. Una *espiritualitat de l'acceptació* de si mateix, de l'altre, de la realitat i, alhora, una espiritualitat que dugui a afegir-nos a l'encarnació del Crist i a la missió de l'Església per tal de transformar aquesta realitat. Una *espiritualitat del «ferment» i de l'esperança*. Una espiritualitat que ens faci pacients i tossuts, confiats, «pragmàtics» i «radicals» a l'ensem.

Cal *treballar la nostra interioritat* mitjançant la pregària, la disponibilitat interior al seguiment de Jesucrist, la comunió amb els germans d'arreu de la terra i l'exercici de l'amor fratern. Hom no treballa la interioritat només amb la contemplació isolada, sinó amb la contemplació interior amorosa i la donació amorosa envers l'exterior. L'amor transforma la meua interioritat. Però la pregària no deixa que l'amor sigui desviat en activisme que crema i esgota.

Alhora cal *treballar en la construcció amorosa de la comunitat*, en la responsabilitat davant tota persona sofrent, en el compromís

a favor d'un món nou amb gestos i accions concretes. Cal treballar amorosament en la família, en la feina, en les tasques gratuïtes, en la política, la cultura, l'acció social o l'orientació econòmica, en l'opinió pública. Cal moure's des de la pertinença i la comunió amb l'Església. Al si de la comunitat cal fer emergir l'iceberg de la nostra interioritat i al si de la comunitat cal alimentar la seva profunditat. Al si de la comunitat cal lliurar tot aquest iceberg de l'amor. Els cristians hem de desplegar una «*espiritualitat*» que enriqueixi la vida universitària i la seva obertura i inserció socials.

En comunió amb l'Església i en la missió evangèlica

L'Església de Lleida està compromesa amb els joves estudiants, en particular els universitaris, mitjançant una sèrie d'òrgans de pastoral per als joves, el Servei d'Informació i Orientació Juvenil, la comissió coordinadora de pastoral universitària, l'Institut de Recerca i Estudis Religiosos (encara que aquest es destini a tots els públics interessats en formació) i el Servei d'Assistència i Formació Religiosa (SAFOR).

L'Església de Lleida està compromesa, doncs, amb el món universitari i vol servir-lo. Sobretot els moviments cristians juvenils (MUEC, Comunitats Xavier, Cor Obert, Joves del bisbat de l'Urgell, etc.). És molt important de destacar aquí aquests àmbits i de recomanar als joves creients de romandre en contacte amb grups d'Església.

20

El motor i la inspiració del jove creient en el seu estudi com en tota la seva vida ha de ser la fe, però la fe cal alimentar-la, mitjançant una vida espiritual interior, com he escrit abans (Eucaristia, lectura de l'Evangeli, pregària, sagraments), però, sobretot, amb el contacte amb un grup, residència, parròquia o moviment. El *contacte amb un grup eclesial és essencial* si no es vol que la llavor d'aquesta espiritualitat interior o la dimensió amorosa del nostre treball s'assequin en l'esbarzer del consumisme o del relativisme dels valors. Cal, doncs, preservar sempre el contacte amb l'Església, ni que no vegem sempre clar allò que es diu en nom seu.

És per aquesta raó que cridaria tots els universitaris (estudiants, professors, personal d'administració i serveis) que se senten fraters en una mateixa creença bàsica, a donar suport als moviments de cristians i als àmbits pastorals i educatius de

l'Església de les nostres terres. Convidaria, per exemple, a la col·laboració amb els serveis d'acollida i animació del SAFOR, a entrar en els grups de revisió o d'acció dels moviments, i a participar en les celebracions universitàries d'advent, quaresma, retirs, etc.

■ Els creients sovint van pel món quasi amagant el que creuen i així amaguen alhora un gran tresor que podria enriquir a molts. ¿Però com descobriren els altres que la punta de l'iceberg de la nostra interioritat i de la nostra responsabilitat amaga el més gran dels tresors: Jesús? ¿Descobriren Jesús només perquè aportem un estil de pau interior i una pràctica de generositat comunitària?

Força joves sentiran o escoltaran tota mena de prejudicis contra les creences religioses i acabaran de sofrir una bona dutxa d'escepticisme a la mateixa Universitat, però l'Evangeli, si s'hi obrissin, els donaria sentit i força en uns moments decisius de la seva vida.

Aquell qui ha descobert el Crist i la força de l'amor difícilment podrà resistir la temptació d'anunciar-lo. ¿Com podem dir, tanmateix, el nom de Crist davant dels nostres conciutadans sense que resulti un anunci més de l'areòpag modern? Aquest nom el diuen el papa, els bisbes, els sacerdots, els religiosos, moltes organitzacions catòliques, molts laics. ¿Però com farem aquest anunci a la Universitat sense que sigui confós amb adoctrinament, una ideologia, una argumentació apològica? ¿Com atreurem aquells que proclamen la mort de Déu i el «crepuscle del deure» amb els seus actes i el seu estil de vida?

Avui hi ha tal multiplicació i banalització de missatges que Jesús només pot ésser anunciat als nostres contemporanis que han deixat silenciar el seu cor religiós mitjançant la *credibilitat de la nostra vivència interior i del nostre lliurament amorós exterior* envers ells mateixos i el conjunt de la comunitat. D'un altre costat, difícilment hom no deixa d'irradiar allò que porta dintre.

Per a poder donar una resposta humil, però significativa, haurem de començar per nosaltres mateixos, pels creients que

treballem o estudiem. Hauríem de començar per una resolució interior nostra de fer un servei a la comunitat universitària, des de la comunió amb l'Església. Sortir de les nostres preocupacions acadèmiques o curriculars, corporatives i professionals, per a situar-nos en un horitzó d'amor a Jesús i als qui tenim a la vora.

Des de la comunió amb l'Església perquè l'evangelització del món ha de fer-se en grup i no isoladament; per això cridava abans a col·laborar en les instàncies pastorals universitàries.

Conclusió

Cal procedir, doncs, a escutar les demandes i necessitats dels joves així com la *situació* del segle que s'acaba, *discernir les noves realitats* humanes que van configurant-se, *reflexionar* sobre el *passat i el present* així com *suggerir les propostes* i iniciatives per a un món millor. En aquest marc els joves estan passant una etapa decisiva de la seva vida per a equipar-se degudament davant del món a construir. En aquest equipatge allò que podem donar des de la fe religiosa és un element cabdal per a una persona rica que no es deixi assecar en l'esbarzer del consumisme o del tecnicisme. Per tal d'evitar que el futur sigui una torre de Babel o, pitjor, una concreció de «Mad Max» com he dit abans, cal tot un *projecte educatiu* i en aquest la *cultura i l'espiritualitat* en són components decisius.

El camí que espera el jove és llarg i no exempt de dificultats, contradiccions i mancances. Alhora que aprèn la competència professional anirà aprenent a mirar les necessitats i demandes dels altres abans que les seves, i a usar de tot el conjunt de la seva vida com un equipatge per a millorar el servei a la comunitat. Algun dia descobrirà que no és exactament a les seves mans i a les seves forces de canviar el món com esperava de fer-ho, potser als seus divuit, vint o vint-i-cinc anys, ni tan sols d'impulsar un gran pla de canvi, reformes o realitzacions, però sí *que és al seu abast d'esdevenir un ciutadà actiu que posi la seva professió al servei dels altres i que trobi sentit a la seva vida, des de l'experiència de comunió de destí i de vida amb tota criatura humana i, si és creient, des de la més profunda consciència que Déu és amb ell, l'estima i habita el seu cor.*

Encara que un no esdevingui ric segurament que trobarà que l'experiència del compromís amb la fe en Déu i la dedicació a la

comunitat fa feliç, àdhuc en la contrarietat i la dissort. Creure i estimar és el més important i encara que una persona es trobi a si mateixa ben poca cosa i inútil *sempre ha de tenir un projecte*. Abans que qualsevol dèria per esdevenir ric o abocar-se a una professió, *un ha de situar-se davant la vida i veure què vol fer amb aquesta vida*.

Els cristians que esteu aquí podeu creure que la millor resposta, el millor projecte, és llançar-se a *l'aventura* apassionada i absoluta *de Déu* i al treball de *construir un món* solidari i obert, lliure i just. Al capdavall hom descobreix que més que un gran projecte individual hi ha la resolució de posar-se, humilment, costat a costat amb una munió de dones i homes properes i llunyanes, com petites gotes d'aigua que formen un mar en el pla del Regne, en *el projecte de Déu sobre l'home*.

Delegació de Pastoral Universitària de Lleida

Canonge Brugulat, 22

Tel. i fax 28 15 38

25003 Lleida